

COM FUNCIONA EL PODER?

Dinàmiques per treballar el poder.

Preguntes prèvies:

Preguntar-se lo següent entre tothom i investigar per trobar les respostes:

1. "Quina relació hi ha entre els accionistes d'una empresa i el gestor de l'empresa?"
2. "Quina relació hi ha entre el món de l'empresa i els mitjans de comunicació?"
3. "Qualsevol de nosaltres pot invertir en una empresa?"
4. "Per què una empresa pot voler pagar poc als seus treballadors/es?"
5. "Què podem fer si volem que tothom treballi en bones condicions?"

Activitat central:

Es convoca una obra de teatre sobre el poder, però no arriben els actors. El públic haurà de fer d'espectador.

El/la directora/a de l'obra anirà demanant personatges i creant situacions o escenes. Cada poc preguntarà al públic quin personatge té la culpa de la situació creada i permetrà un debat.

Les escenes es van complicant cada vegada amb l'arribada de nous personatges des del públic, fins que tot el públic està incorporat a l'obra.

Escena	Personatges	Acció
1	un/a treballador/a d'una fàbrica d'un país empobrit i un/a militar, maton, policia o sicari.	El militar mata d'un tret al treballador. Q?: "Qui té la culpa de que el treballador estigui mort?"
2	Treballador/a, militar, ric/a	<ul style="list-style-type: none"> ▪ El ric mana al militar si us plau que mati al treballador. El militar el mata. Q? ▪ El ric ordena "o et mato jo" que ho torni a fer. Ho torna a fer. Q? ▪ El ric fa xantatge i suborna i paga ... "et deixo sense sou si no el mates" i prova totes les formes, amb un Q? Després de cada una.

3	El militar canvia de militar a capataç de la fàbrica; Treballador/a, capataç, ric/a	Fa treballar en males condicions al treballador/a. A causa d'aquesta explotació obté molts diners que comparteix amb el ric. Q? Però el ric diu: "no cal que treballi en tan males condicions: tindrem menys diners, però no passa res". Preguntes: "vosaltres creieu que existeix aquest ric?" "per què l'hem posat?"
4	Tres rics més, que són accionistes, el treballador/a, el capataç, que és l'amo d'una fàbrica del Sud i el ric que és l'amo d'una gran marca de roba del Nord.	El ric va cap als accionistes i els ofereix els beneficis si li paguen molts diners. Aquests li diuen: "tu porta beneficis que nosaltres et pagarem un bon sou". El ric (R) fa treballar al capataç (C) que fa treballar al T i obté uns diners que dona al C i aquest al R, que es porta als 3 Acc. Aquests li diuen: "no, nosaltres volem més beneficis". El R respon que no, i els 3 Acc l'acomiaten.
5	Un nou gestor de la marca de roba (R2), el C, el T i els 3 Acc	Els 3 Acc demanen "molts beneficis" al R2, aquest diu al C lo mateix i aquest fa treballar en males condicions al T i obté molts beneficis, que acaben a mans dels 3 Acc, que paguen bé al R2. Q?
6	Un/a consumidor/a, el T, el C, el R2 i els 3 Acc.	El R2 explica com obté els beneficis: li ven al Cons el producte que obté de T. El Cons diu: "què barat" i en compra molt. La roda segueix i genera molts beneficis als 3 Acc. Cons no sap d'on surt el producte. Q?
7	Un/a activista, Cons, T, C, R2 i els 3 Acc.	L'activista explica al Cons per què el producte surt tan barat. Cons busca altres marques.
8	3 R més, Act, Cons, T, C, R2 i els 3 Acc.	R3, R4 i R5 ofereixen els seus productes. Cons pregunta que si tracten bé als treballadors. R3 diu: "mira el meu certificat de bona conducta". R4 diu: "jo tinc un certificat de Responsabilitat Social Corporativa". I R5 diu: "jo tinc la norma ISO 14001". Pregunta: "vosaltres us ho creuríeu?" Cons no s'ho creu però a algú li ha de comprar i continua comprant. Q?
9	3 R més, Act, Cons, T, C, R2 i els 3 Acc.	Els 3 Acc fan una "emissió d'accions populars" per captar més capital. Expliquen què vol dir al públic i fan l'oferta: "a només 3 €, i a un interès variable, que ha pujat en el darrer any un mil %".
10	5 Acc populars, R2, R3, R4, R5, Act, Cons, T, C, i els 3 Acc.	Els nous accionistes compren accions i guanyen diners. Però molt més en guanyen els de la Junta d'Accionistes. Ara controlen a tots els R. Decideixen posar les condicions una mica més difícils per a T. Q?

11	Dos banquers, els 5 AccPop, els 3 Acc, els R, C, Act, Cons i T	Apareix un banquer i ofereix comptes corrents en bones condicions als AccPop, que posen els seus beneficis al banc. Apareix un segon banquer (d'una caixa) que copia literalment tot lo que fa el banquer major. Porten els beneficis a la Junta d'Accionistes i inverteixen en l'empresa. Els de la Junta fan que els preus baixin molt més. Cons diu: "què bé, què barat!". Q?
12	Un/a T del nord (Tn), els R, els B, AccPop, Acc, C, Act, Cons i T	Un treballador del nord, jove, recent sortit dels estudis vol trobar feina. Li demana al R2 i aquest li diu: "no necessito ningú que faci aquesta feina, perquè em porten el producte del Sud". El jove respon: "però la meva família sempre ha fet teixits i jo he millorat perquè he estudiat". Però el R2 li diu: "abans sí, però ara ens surt a compte portar el producte del Sud". El jove T del nord li demana a la resta de R i tothom diu el mateix. Q?
13	T, Tn, els R, els B, AccPop, Acc, C, Act, Cons i el Govern del Sud (GS).	T s'aixeca i diu: "això no pot ser". I se'n va a queixar al seu govern. Apareix el govern del Sud (GS) i l'escolta. Diu: "tens raó, no es pot treballar en tan males condicions". I li diu al C que afluixi. C li diu a R2, i aquest als Acc. Aquests parlen entre ells i van a parlar amb el GS. "No pot ser", diu GS. Els Acc li ensenyen diners. Posa ulls grans però diu: "no, no està bé". I se les piren. T somriu. Pregunta: què passarà ara?
14	T, Tn, els R, els B, AccPop, Acc, C, Act, Cons, GS i GN.	Els Acc se'n van al GN. Parlen i el GN diu: "no pot ser". T i Act somriuen. Acc es tornen a reunir. Ofereixen diners al GN. Parlen de les eleccions... El GN se' va a parlar amb el GS. Aquest li diu que no pot ser. GN li ofereix diners en préstec. GS posa ulls grans. Diu que ok. Li diu a C que pot fer el que feia. Q?
15	T, Tn, els R, els B, AccPop, Acc, C, Act, Cons, GS, GN, un/a activista del Sud i un/a poli del Sud (PoS)	T li explica a Act del S el que li passa: "No puc posar una empresa jo sol/a perquè no tinc diners". Act del S fa una protesta. GN ho veu i li envia un/a poli (PoS). El porta a la pressó. T torna a treballar a l'empresa 1.
16	T, Tn, els R, els B, AccPop, Acc, C, Act, Cons, GS, GN, ActS, PoS i un/a periodista (P)	L'Act del Nord denuncia al/a la periodista (P) la situació i aquest/a fa un article que explica a la gent quina és la situació. La llegeixen els AccPop, el/la Cons voten en contra de GN. El GN rectifica i demana disculpes. Li diu a GS que afluixi i aquest fa que C no sigui tan dur amb T. Pregunta: què pot passa ara? És una vistòria?

17	T, Tn, els R, els B, AccPop, Acc, C, Act, Cons, GS, GN, ActS, P, PolS i el/la directora/a del Mitjà de Comunicació de Masses (MCM)	<p>Acc es reuneixen i van a parlar amb el/la director/a del Mitjà de Comunicació (MCM). Li ofereixen publicitat a les seves pàgines: "nosaltres podem pagar pels anuncis, més del que guanyes venent els diaris". MCM ofereix audiència: "jo us ofereixo 30.000 persones cada dia amb el diari X, 40.000 cada divendres al vespre amb el canal televisiu Z". Fan un tracte. Li diuen: "per cert, no ens agrada veure al costat dels nostres anuncis notícies tan perjudicials per les nostres empreses".</p> <p>MCM crida a P i li diu que: "a partir d'ara, notícies més alegres". P ajunta a AccPop, a Cons, a Tn i a ActN i comença a explicar notícies sobre esports, sobre assassinats en massa, comença a vendre les marques i a fer pel·lícules on surten els del GS com els dolents de la pel·lícula.</p> <p>Mentrestant, GN li diu a GS que continui amb la política d'abans, de permetre l'explotació.</p> <p>Q?</p>
18	T, Tn, els R, els B, AccPop, Acc, C, Act, Cons, GS, GN, ActS, P, MCM, PolS, un segon govern del sud (GS2), un militar del Nord (M) i un Poli del Nord (PolN)	<p>Al Sud hi ha eleccions i guanya un GS2 que diu: "mai més explotació". Va al GN i li fa pam i pipa. GN crida al seu militar (M) perquè l'acosi.</p> <p>P comença a explicar que GS2 és de l'eix del mal. Act comença a fer bulla: "buuuuu, ens volen enganyar", i reparteix paperetes entre Cons, AccPop i Tn.</p> <p>GN ho veu i li demana a un poli del Nord (PolN) que el vigili de prop. P comença a explicar que a casa nostra hi ha "radicals indesitjables".</p> <p>Q?</p>
19	T, Tn, els R, els B, AccPop, Acc, C, Act, Cons, GS, GN, ActS, P, MCM, GS2, M, PolN	<p>ActS surt de la pressó i posa un petardo.</p> <p>P comença a parlar de terrorisme.</p> <p>PolN comença a interrogar a Act: "Tu ets terrorista?".</p> <p>T continua treballant dur i Tn sense feina. Al final, Tn accepta treballar en les mateixes condicions que T. Acc estan molt contents.</p> <p>Q?</p>
	Tothom, en debat.	<p>Què creieu que podria passar? Com creieu que podria modificar-se aquesta situació?</p> <p>Quina escena us ha semblat que no està bé?</p> <p>Quina situació real coneixeu que sigui similar?</p> <p>Què en penseu d'aquesta situació?</p> <p>On esteu vosaltres? On estareu en un futur?</p> <p>Debat lliure...</p>

	personatges	quantitat
T	Treballador/a del Sud	1
Tn	Treballador/a del Nord	1
C	Amo/a de l'empresa 1 del Sud	1
R1	Ric/a 1, gestor/a "bo/na" de l'empresa 1 del Nord	1
R2	Ric/a 2, gestor/a "dolent/a" de l'empresa 1 del Nord	1
Acc	Accionistes de l'empresa 1	3
R3, R4	Ric/a 3 i 4, gestor/a "dolent/a" de l'empresa 2 del Nord	2
B	Banquer/a	1
Caix	Director/a d'una caixa	1
AccPop	Accionista popular	3
Act	Activista del Nord	1
Cons	Consumidor/a del Nord	1
GS	Govern del Sud	1
GN	Govern del Nord	1
P	Periodista	1
MCM	Director/a de Mitjans de Comunicació de Masses	1
PolS	Polícia del Sud	1
M	Militar del Nord	1
PolN	Polícia del Nord	1
ActS	Activista del Sud	1
GS2	Segon govern del Sud	1
	TOTAL	26

Propostes per després:

Respondre les mateixes preguntes que al principi

1. "Quina relació hi ha entre els accionistes d'una empresa i el gestor de l'empresa?".
2. "Quina relació hi ha entre el món de l'empresa i els mitjans de comunicació?".
3. "Qualsevol de nosaltres pot invertir en una empresa?".
4. "Per què una empresa pot voler pagar poc als seus treballadors/es?".
5. "Què podem fer si volem que tothom treballi en bones condicions?".

Quina opinió teniu sobre el tema?

A partir de l'esquema, dibuixar unes fletxes que representin: "cap a on van els diners".

A partir de l'esquema, dibuixar unes fletxes que representin: "cap a on va la informació".

Escriure la vostra opinió sobre el tema.

Agafar una part de l'esquema i desenvolupar-lo amb un exemple real que coneguem o que trobem als diaris. Apunteu el que és similar i el que és diferent de la situació descrita.